מהדורה למורה – המהפכה התעשייתית

- מטרה: תרגול מושגים, ציר זמן, דמויות, סיבה ותוצאה וניתוח מקור ביחידה "המהפכה התעשייתית".
- זמן מומלץ: 30 דקות
- מסלול: חנ״מ · חט״ב · תיכון
- הפעילות באתר: https://historia-et-hachadasha.sites.tab.bot/yechida-mahapecha.html

הנחיות להפעלה

- הדף מבוסס על תוכן עמוד היחידה באתר (מושגים, ציר זמן, דמויות, מקורות).
- לוודא: שנת המצאת ה'ג'ני הטווה' – בסביבות 1764–1765 (פטנט 1770)
- לוודא: פטנט וואט – 1769; מנועים מסחריים – 1776
- לוודא: פטנט הנול המכני של קרטרייט – 1785
- בגרסה זו: פחות פריטים, בנק מילים, אותיות גדולות. אפשר להקריא כל שאלה בקול.
- אין צורך במגבלת זמן; מומלץ לעבוד חלק אחר חלק.

מפתח תשובות

בוחרים תשובה

#	תשובה
1	ב – החלפת עבודת ידיים בעבודה של מכונות.
2	א – ריכוז עובדים ומכונות במבנה אחד, תחת פיקוח ובשעות עבודה קבועות.

#	תשובה
3	ב – מכונה הממירה את כוח הקיטור מחימום מים לתנועה; מקור אנרגיה מרכזי בתקופה.

משלימים מילה

#	תשובה
1	עיור
2	מעמד הפועלים
3	בורגנות
4	איגוד מקצועי

מי עשה מה?

#	תשובה
1	ד – ממציא סקוטי; שיפר את מנוע הקיטור
2	ב – יזם; מייסד המטוויות הממוכנות הראשונות
3	ג – מהנדס; מחלוצי הקטר ומסילות הברזל
4	א – כלכלן; 'עושר העמים', השוק החופשי וחלוקת העבודה

נכון או לא נכון

#	תשובה
1	נכון
2	לא נכון – השנה הנכונה: 1833
3	לא נכון – השנה הנכונה: 1771
4	נכון

מה קרה קודם?

#	תשובה
1	ג'יימס הרגריבס ממציא את ה'ג'ני הטווה' (בקירוב)
2	אדם סמית מפרסם את 'עושר העמים'; מנועי וואט נכנסים לשימוש מסחרי
3	נפתחת מסילת הברזל סטוקטון–דרלינגטון
4	מרקס ואנגלס מפרסמים את 'המניפסט הקומוניסטי'

כותבים

#	תשובה
—	2–3 משפטים נכונים; שימוש במושג אחד לפחות.

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

המהפכה התעשייתית – דף תרגול

היום נתרגל את הנושא "המהפכה התעשייתית". קראו לאט, אפשר להיעזר בבנק המילים.

בנק מילים – אפשר להיעזר

איגוד מקצועי | בורגנות | עיור | מעמד הפועלים

חלק א' – בוחרים תשובה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה פירוש המושג "מיכון"?

א. ריכוז עובדים ומכונות במבנה אחד, תחת פיקוח ובשעות עבודה קבועות.

ב. החלפת עבודת ידיים בעבודה של מכונות.

ג. רעיון הדוגל בשוויון כלכלי ובבעלות משותפת או בפיקוח הציבור על אמצעי הייצור.

2. מה פירוש המושג "שיטת המפעל"?

א. ריכוז עובדים ומכונות במבנה אחד, תחת פיקוח ובשעות עבודה קבועות.

ב. מעבר של אוכלוסייה מהכפר לעיר וגידול מהיר של הערים.

ג. שכבה חברתית חדשה של עובדים שכירים במפעלים, שחיו משכרם בלבד.

3. מה פירוש המושג "מנוע קיטור"?

א. רעיון הדוגל בשוויון כלכלי ובבעלות משותפת או בפיקוח הציבור על אמצעי הייצור.

ב. מכונה הממירה את כוח הקיטור מחימום מים לתנועה; מקור אנרגיה מרכזי בתקופה.

ג. מעבר של אוכלוסייה מהכפר לעיר וגידול מהיר של הערים.

חלק ב׳ – משלימים מילה

כתבו על הקו מילה מבנק המילים.

1. מעבר של אוכלוסייה מהכפר לעיר וגידול מהיר של הערים. ← ____

2. שכבה חברתית חדשה של עובדים שכירים במפעלים, שחיו משכרם בלבד. ← ____

3. מעמד בעלי ההון, הסוחרים ובעלי המפעלים, שהתחזק בתקופה. ← ____

4. ארגון של עובדים הפועל לשיפור שכרם ותנאי עבודתם. ← ____

חלק ג׳ – מי עשה מה?

התאימו בין הדמות לתיאור.

#		אות	
1	ג'יימס וואט	____	א. כלכלן; 'עושר העמים', השוק החופשי וחלוקת העבודה
2	ריצ'רד ארקרייט	____	ב. יזם; מייסד המטוויות הממוכנות הראשונות

#		אות	
3	ג'ורג' סטפנסון	____	ג. מהנדס; מחלוצי הקטר ומסילות הברזל
4	אדם סמית	____	ד. ממציא סקוטי; שיפר את מנוע הקיטור

חלק ד' – נכון או לא נכון

סמנו ✓ במשבצת הנכונה.

#	משפט	נכון	לא נכון
1	המהפכה התעשייתית התחילה בבריטניה.	◯	◯
2	בשנת 1771: חוק המפעלים בבריטניה מגביל עבודת ילדים.	◯	◯
3	בשנת 1776: ריצ'רד ארקרייט פותח מטווייה ממוכנת בקרומפורד.	◯	◯
4	במקום לעבוד בידיים, עבדו עם מכונות.	◯	◯

חלק ה' – מה קרה קודם?

מספרו 1, 2, 3, 4 לפי הסדר.

מספר	שלב
____	נפתחת מסילת הברזל סטוקטון–דרלינגטון
____	מרקס ואנגלס מפרסמים את 'המניפסט הקומוניסטי'
____	אדם סמית מפרסם את 'עושר העמים'; מנועי וואט נכנסים לשימוש מסחרי
____	ג'יימס הרגריבס ממציא את ה'ג'ני הטווה' (בקירוב)

חלק ו' – כותבים

מה למדתם על "המהפכה התעשייתית"? כתבו 2–3 משפטים.

- אפשר להתחיל כך: "למדתי ש..."
- השתמשו במילה אחת מבנק המילים.

כרטיס יציאה

מילה חדשה שלמדתי:

דבר אחד שזכרתי מהיחידה:

איך הרגשתי? 😐 🙂 😀